

Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων
Πρεσβεία της Ελλάδος στη Μαδρίτη

**Δελτίο Οικονομικών και Επιχειρηματικών
Εξελίξεων στην Ισπανία**

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2025

Επιμέλεια-σύνταξη:

Παντελής Γκάσιος
Χριστίνα Οικονόμου
Αριάδνη Κορμαλή
Μαριλίζα Χατζηφωτιάδη

Avda. Dr. Arce 24-28002 Μαδρίτη, <https://www.agora.mfa.gr/ta-grafeia-oikonomikon-emporikon-upotheseon/grafeia-ana-xora/office/840>, ecocom-madrid@mfa.gr

Πληθωρισμός Ιανουαρίου 2025 στην Ισπανία

Σύμφωνα με τα προσωρινά στοιχεία που δημοσίευσε πρόσφατα το Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INE), ο εναρμονισμένος δείκτης τιμών καταναλωτή στην Ισπανία ανέκαμψε περαιτέρω τον Ιανουάριο τ.ε. στο 3%, καταγράφοντας άνοδο κατά 2 δέκατα της ποσοστιαίας μονάδας σε σύγκριση με το Δεκέμβριο του προηγούμενου έτους. Η άνοδος αυτή, σύμφωνα με αναλυτές, οφείλεται κυρίως στην άνοδο των τιμών της ηλεκτρικής ενέργειας και του πετρελαίου. Από την άλλη, ο δομικός πληθωρισμός (ο οποίος δεν περιλαμβάνει τα πιο ευμετάβλητα στοιχεία, όπως τα νωπά τρόφιμα και την ενέργεια) μετριάστηκε στο 2,4% σημειώνοντας πτώση επίσης κατά 2 δέκατα της ποσοστιαίας μονάδας. Αντιθέτως, τα προϊόντα των οποίων οι τιμές καταγράφουν την μεγαλύτερη μείωση (σε σύγκριση με τον Ιανουάριο 2024) είναι εκείνα που σχετίζονται με την αναψυχή και τον πολιτισμό.

Υπενθυμίζεται ότι με το νέο έτος, οι φορολογικές ελαφρύνσεις στην ηλεκτρική ενέργεια που είχε εφαρμόσει η Κυβέρνηση ως μέτρο προς μετρίαση της πληθωριστικής κλιμάκωσης, έχουν λήξει, με αποτέλεσμα το ηλεκτρικό ρεύμα να υπόκειται και πάλι στον συνήθη ΦΠΑ του 21%. Ομοίως, από 1.1.2025, οι εκπτώσεις σε βασικά τρόφιμα που είχαν θεσπισθεί επίσης για να μετριασθεί η αύξηση των τιμών, δεν εφαρμόζονται πλέον, με τον ΦΠΑ σε βασικά τρόφιμα όπως το ψωμί ή τα λαχανικά να έχει επιστρέψει στον κανονικό - ειδικό- φορολογικό συντελεστή του 4% (ήταν

0% μέχρι τον Σεπτέμβριο 2024 και 2% από τον Οκτώβριο 2024) και τα ζυμαρικά και τα σπορέλαια να φορολογούνται και πάλι με 10%. Το ελαιόλαδο, από την άλλη πλευρά, συγκαταλέγεται πια στα προϊόντα του βασικού καλάθιού του καταναλωτή και φορολογείται με μειωμένο ΦΠΑ, της τάξεως του 4%.

Οικονομικοί αναλυτές αναφέρουν ότι πρόκειται για ποσοστό πληθωρισμού που δεν είναι ακόμη απολύτως ικανοποιητικό, εξακολουθώντας να είναι πάνω από τον στόχο του 2% που έχει θέσει η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ).

Χρηματιστήριο

Ο χρηματιστηριακός δείκτης IBEX35 έκλεισε στις 30 Ιανουαρίου στις 12.419,60 μονάδες, καταγράφοντας μηνιαία άνοδο της τάξεως του 7,11% έναντι των 11.595 μονάδων στο τέλος Δεκεμβρίου. Σε ετήσια βάση, ο δείκτης IBEX35 εμφανίζεται αυξημένος κατά 23,2%, ενώ σε τριμηνιαία βάση έχει καταγράψει άνοδο της τάξεως του 6,7%.

Τουριστικές ροές στην Ισπανία για το 2024

Σύμφωνα με πλέον πρόσφατα στοιχεία που παρουσίασε σε ομιλία του ο Ισπανός Υπουργός Βιομηχανίας και Τουρισμού, κ. Jordi Hereu, η Ισπανία έκλεισε το προηγούμενο έτος ως το καλύτερο στην ιστορία σε όρους άφιξης ξένων ταξιδιωτών και τουριστικής δαπάνης, με 94 εκατ. επισκέπτες (αύξηση κατά 10% σε σχέση με το 2023) και τουριστική δαπάνη 126 δισ. ευρώ

(αύξηση 16% σε ετήσια βάση), ενισχύοντας την ηγετική της θέση στον παγκόσμιο τουρισμό. Η θετική τάση της αύξησης της τουριστικής ζήτησης προς την Ισπανία το 2024 διαφαίνεται να συνεχίζεται και κατά τον πρώτο μήνα τ.ε. ενώ σύμφωνα με προβλέψεις της Κυβέρνησης, το πρώτο τετράμηνο του έτους οι ξένοι ταξιδιώτες προς την χώρα αναμένεται να ανέλθουν στα 26 εκατ., αριθμός που αντιπροσωπεύει αύξηση 9% σε σχέση με την ίδια περίοδο του 2024, πραγματοποιώντας τουριστική δαπάνη 36 δισ. ευρώ (αύξηση 16% περισσότερο από το προηγούμενο έτος).

Σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, οι βασικοί άξονες στους οποίους βασίζεται η πολιτική αναβάθμισης του τουρισμού, είναι οι ακόλουθοι:

- α) η «αποανάπτυξη», προωθώντας αφίξεις εκτός της υψηλής τουριστικής περιόδου,
- β) η διαφοροποίηση των τουριστικών προϊόντων, κυρίως στον τομέα της γαστρονομίας και του πολιτισμού,
- γ) η αποκέντρωση των ταξιδιωτών προς προορισμούς εσωτερικού και αγροτικούς και,
- δ) η προσέλκυση των αγορών - στόχων μακρινών αποστάσεων, με έμφαση στις ΗΠΑ και τη Λατινική Αμερική, λόγω της μεγαλύτερης δυνατότητας δαπάνης.

Σε δηλώσεις του, Ισπανός Υπουργός τόνισε επίσης ότι ο θετικός αντίκτυπος εν λόγω άφιξης – ρεκόρ τουριστών αποτυπώνεται και στην αγορά εργασίας, σημειώνοντας ότι ο αριθμός των ασφαλισμένων του κλάδου αυξήθηκε κατά 3,8% ετησίως, φτάνοντας τα 2,6 εκατ. εργαζόμενους στον τουρισμό, ήτοι

το 12,7% του συνολικού αριθμού των απασχολούμενων. Στην ομιλία του, υπογράμμισε επίσης την υψηλότερη αύξηση του αριθμού των μισθωτών εργαζομένων (4,4% σε ετήσια βάση) σε σύγκριση με τους αυτοαπασχολούμενους και τη δραστική μείωση της προσωρινότητας στις προσλήψεις, αγγίζοντας το 19,4%, υπενθυμίζοντας ότι το 2019, το 36% των εργαζομένων στον τουρισμό ήταν προσωρινοί και τώρα έχει μειωθεί σχεδόν κατά 17 ποσοστιαίες μονάδες.

Παρόλα αυτά, στον απολογισμό του τουρισμού το 2024, συγκρατούνται οι πρώτες διαμαρτυρίες πολιτών από τις Κανάριες Νήσους, τις Βαλεαρίδες, τη Μάλαγα και τη Βαρκελώνη, κατά των αρνητικών επιπτώσεων του τουρισμού, όπως η εκδίωξη των κατοίκων από τα κέντρα των πόλεων και η εκθετική αύξηση των τιμών της κατοικίας. Ισπανός Υπουργός ανέδειξε σχετικώς τα μέτρα που έλαβαν οι διάφορες διοικήσεις Αυτόνομων Κοινοτήτων προς περιορισμό και ελαχιστοποίηση εν λόγω τουριστικής φοβίας, μέσω μεταρρυθμίσεων που στοχεύουν στην βελτίωση της τουριστικής προσφοράς χωρίς όμως να συγκρούονται το δικαίωμα στη στέγαση.

Στοιχεία ανεργίας για τον Δεκέμβριο 2024 στην Ισπανία

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύθηκαν από το ισπανικό Υπουργείο Εργασίας, η καταγεγραμμένη ανεργία μειώθηκε κατά 25.300 άτομα τον Δεκέμβριο 2024, ήτοι μείωση της τάξεως του 0,98% σε σύγκριση με τον

προηγούμενο μήνα. Η συνολική καταγεγραμμένη ανεργία ανέρχεται σε 2.560.718 άτομα, ο χαμηλότερος αριθμός για την χώρα από τον Δεκέμβριο του 2007, ενώ την ίδια στιγμή και σε εποχικά προσαρμοσμένους όρους, η καταγεγραμμένη ανεργία μειώθηκε κατά 9.166 άτομα. Κατά κλάδους της οικονομίας, σε σχέση με το Νοέμβριο 2024, η καταγεγραμμένη ανεργία μειώθηκε στους τομείς των Υπηρεσιών κατά 21.408 άτομα (-1,15%), στην κατηγορία «Χωρίς Προηγούμενη Απασχόληση» κατά 7.144 άτομα (-2,94%) και στον γεωργικό κλάδο κατά 2.019 άτομα (-2,36%). Αντιθέτως αύξηση της ανεργίας καταγράφηκε στον κατασκευαστικό κλάδο, κατά 4.396 άτομα (2,26%) και στον βιομηχανικό κλάδο, κατά 875 άτομα (0,44%). Η καταγεγραμμένη ανεργία των γυναικών μειώθηκε κατά 25.238 γυναίκες (-1,62%) σε σχέση με τον Νοέμβριο 2024, με το σύνολο να ανέρχεται σε 1.531.562 γυναίκες (το χαμηλότερο ποσοστό από τον Δεκέμβριο του 2008). Η ανεργία των ανδρών παραμένει σταθερή με 62 λιγότερους ανέργους (-0,01%) και ανέρχεται σε 1.029.156 άνδρες. Σε σύγκριση με τον Δεκέμβριο του 2023, η ανεργία των γυναικών μειώθηκε κατά 85.411 γυναίκες (-5,28%) και η ανεργία των ανδρών μειώθηκε κατά 61.327 άνδρες (-5,62%). Για το ίδιο χρονικό διάστημα η ανεργία των νέων κάτω των 25 ετών μειώθηκε κατά 10.903 άτομα (-5,54%) σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα, καταγράφοντας ιστορικά το χαμηλότερο επίπεδο, με 185.801 εγγεγραμμένους νέους.

Σε επίπεδο Αυτόνομων Κοινοτήτων για τον Δεκέμβριο 2024, η ανεργία μειώθηκε σε 13 εξ αυτών. Οι μεγαλύτερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς σημειώθηκαν στην Κοινότητα της Ανδαλουσίας (-11.474 άτομα), στην Κοινότητα της Μαδρίτης (-3.594) και στη Γαλικία (-2.904). Αντιθέτως σημειώθηκε αύξηση ανεργίας στις υπόλοιπες τέσσερις κοινότητες με την μεγαλύτερη αύξηση να καταγράφεται στην Κοινότητα της Καταλονίας (2.663) και να ακολουθεί η Καστίλη και Λεόν (563) και η Κοινότητα της Βαλένθια (440).

Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, κατά το μήνα Δεκέμβριο 2024 έχουν καταχωρηθεί συνολικά 1.182.706 συμβάσεις εργασίας, ενώ οι συνολικές προσλήψεις στο δωδεκάμηνο του 2024 ανήλθαν σε 15.420.104, ήτοι 24.101 λιγότερες συμβάσεις (-0,16%) σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Ειδικότερα δε ως προς τις συμβάσεις αορίστου χρόνου, κατά τον μήνα Δεκέμβριο 2024 καταγράφηκαν 437.024 συμβάσεις, που αντιστοιχούν στο 36,95% του συνόλου των συμβάσεων. Τέλος, σε ετήσιο επίπεδο στην ισπανική αγορά εργασίας δημιουργήθηκαν 501.952 νέες θέσεις εργασίας το 2024, ενώ επίσημα στοιχεία κάνουν λόγο για δημιουργία 2,3 εκατ. νέων θέσεων εργασίας από το 2018.

Στοιχεία ανεργίας για το τέταρτο τρίμηνο 2024 στην Ισπανία

Σύμφωνα με τα στοιχεία που δημοσιεύθηκαν από το ισπανικό Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INE), το ποσοστό ανεργίας στην Ισπανία κατά το 4ο τρίμηνο 2024 έπεσε στο 10,6%, για

πρώτη φορά κάτω από το 11% σε μία περίοδο 16 τελευταίων ετών, συγκεκριμένα από το δεύτερο τρίμηνο του έτους 2008, όταν το ποσοστό ανεργίας ήταν 10,36%. Παράλληλα, σύμφωνα με τα στοιχεία του INE, εννέα στους δέκα νέους εργαζομένους το 2024 ήταν εγγεγραμμένοι στον ιδιωτικό τομέα, ενώ το ποσοστό προσωρινής απασχόλησης μειώθηκε στο 15,5%. Τα στοιχεία του INE αναφέρουν δημιουργία 468.100 νέων θέσεων εργασίας κατά τη διάρκεια του 2024, με τον αριθμό των απασχολούμενων να φθάνει σε νέο ιστορικά υψηλό επίπεδο, συγκεκριμένα στα 21.857.900 άτομα στο τέλος του 4ου τριμήνου. Παρ' όλο που η δημιουργία θέσεων εργασίας ήταν χαμηλότερη από το 2023 που υπήρξε εξαιρετική χρονιά για την απασχόληση στην Ισπανία, ο απόλυτος αριθμός απασχολούμενων ανέβηκε σε ιστορικά υψηλό επίπεδο, εν μέρει και λόγω του ότι η βελτίωση της απασχόλησης συνοδεύθηκε από έντονη μείωση της ανεργίας, που μειώθηκε πέρσι κατά 265.300 άτομα σε ετήσια βάση, με τον αριθμό των ανέργων να ανέρχεται στο τέλος του 2024 σε 2.595.500 άτομα. Σύμφωνα με στοιχεία του Υπουργείου Οικονομίας, η μείωση της ανεργίας το 2024 υπήρξε είναι ιδιαίτερα έντονη στις γυναίκες, με μείωση κατά 167.000 άτομα τον τελευταίο χρόνο. Επιπλέον, η αύξηση της απασχόλησης και η μείωση της ανεργίας συνδυάστηκε με την μεγέθυνση του ενεργού πληθυσμού κατά 202.800 άτομα σε ετήσια βάση το 2024. Όπως προαναφέρθηκε, το μεγαλύτερο μέρος της απασχόλησης το 2024 δημιουργήθηκε

από τον ιδιωτικό τομέα, με 453.500 θέσεις εργασίας, σχεδόν το 97% του συνόλου, ενώ ταυτόχρονα το ποσοστό της προσωρινής απασχόλησης συνέχισε να μειώνεται, κατά περισσότερο από μία μονάδα τον τελευταίο χρόνο, συγκεκριμένα στο 15,48%, αφού πέρυσι καταγράφηκαν 590.000 περισσότερες μόνιμες θέσεις εργασίας και σχεδόν 134.000 λιγότερες προσωρινές θέσεις εργασίας (μείωση κατά 4,4% σε ετήσια βάση). Έτερη καλή είδηση όσον αφορά την απασχόληση είναι ότι πέρυσι ο αριθμός των ισπανικών νοικοκυριών που όλα τους τα μέλη ήταν άνεργα μειώθηκε κατά 94.700, ενώ ο αριθμός των νοικοκυριών με όλα τα μέλη απασχολούμενα αυξήθηκε κατά 249.900. Η απασχόληση αυξήθηκε σε όλες τις αυτόνομες κοινότητες, εκτός από τη Χώρα των Βάσκων, όπου χάθηκε το 4,2% των θέσεων εργασίας το 2024, ενώ αντίθετα, η μεγαλύτερη αύξηση της απασχόλησης καταγράφηκε στο Πριγκιπάτο της Αστουρίας με ετήσια άνοδο 8,5%, ενώ ακολούθησαν οι Βαλεαρίδες Νήσοι με ετήσια άνοδο 5,8%. Ένα άλλο χαρακτηριστικό της δημιουργίας θέσεων εργασίας πέρυσι υπήρξε η ιδιαίτερη ένταση με την οποία η απασχόληση αυξήθηκε στους αλλοδαπούς, οι οποίοι κατέλαβαν το 40% των νέων θέσεων εργασίας. Έτσι, η απασχόληση στον ισπανικό πληθυσμό αυξήθηκε κατά 1,5% κατά τη διάρκεια του έτους, σε σύγκριση με ρυθμό αύξησης της τάξεως του 6% μεταξύ των αλλοδαπών. Σύμφωνα με τα στοιχεία του INE, το 2024 εννέα στις δέκα νέες θέσεις εργασίας

δημιουργήθηκαν στον τομέα των υπηρεσιών, όπου η απασχόληση αυξήθηκε με ρυθμό 2,6% ήτοι κατά 424.600 νέους απασχολούμενους, με πρωτοστατούντα τον κατασκευαστικό κλάδο (ετήσια αύξηση της απασχόλησης κατά 3,1%). Με βάση τα χαρακτηριστικά των νέων εργαζομένων, η δημιουργία θέσεων εργασίας κατανεμήθηκε εξίσου μεταξύ ανδρών (260.700) και γυναικών (207.400). Επιπλέον, σημειώνεται ότι δημιουργήθηκαν θέσεις εργασίας σε όλες τις ηλικιακές ομάδες εκτός από μία, αυτήν μεταξύ 40 και 44 ετών όπου ο αριθμός των εργαζομένων μειώθηκε κατά 95.400 άτομα. Από ηλικιακής απόψεως, ο αριθμός απασχολούμενων ηλικίας μεταξύ 16 και 19 ετών αυξήθηκε κατά 16%, ενώ ο αριθμός απασχολούμενων ηλικίας μεταξύ 20 και 24 ετών κατά 7,4%. Η δημιουργία θέσεων εργασίας μεταξύ των μεγαλύτερων ηλικιών αυξήθηκε επίσης και μάλιστα σημαντικά πάνω από τον εθνικό μέσο όρο, με τον αριθμό απασχολούμενων μεταξύ 50 και 55 ετών να καταγράφει αύξηση κατά 5% και τον αριθμό απασχολούμενων ηλικίας 55 ετών και άνω να καταγράφει άνοδο κατά 4%. Επιπλέον, σχεδόν όλοι οι νέοι εργαζόμενοι το 2024 ήταν μισθωτοί και μόνον 8.500 άτομα ήταν αυτοαπασχολούμενοι.

Ενημερωτικό πρωινό Nueva Economía Forum με τον Ισπανό Υπουργό Μεταφορών & Βιώσιμης Κινητικότητας κ. Óscar Puente

Πραγματοποιήθηκε στις 9/1 σε κεντρικό ξενοδοχείο της Μαδρίτης ενημερωτικό

πρωινό που διοργάνωσε ο Οργανισμός Nueva Economía Forum με προσκεκλημένο ομιλητή τον Υπουργό Μεταφορών και Βιώσιμης Κινητικότητας της Ισπανίας, κ. Óscar Puente. Τον κ. Puente καλωσόρισε και προλόγισε ο πρώην Υπουργός Βιομηχανίας/Ενέργειας καθώς και Οικονομίας/Οικονομικών, επί σοσιαλιστικών Κυβερνήσεων González), κ. Carlos Solchaga. Στην εισαγωγική του ομιλία, ο κ. Solchaga υποστήριξε ότι «σήμερα υφίσταται μεγάλη ανάγκη να γίνεται αντιληπτή η Κυβέρνηση ως η κυβέρνηση όλων των Ισπανών», εκφράζοντας τη λύπη του για το γεγονός ότι φαίνεται να «ξυπνούν» και αναπτύσσονται κάποια παλαιά φαινόμενα περιφερειακών εθνικισμών. Επίσης ο κ. Solchaga προέβη σε σύντομη ιστορική αναδρομή της πορείας του κατά πολύ νεότερου του κ. Puente, εξαιρώντας το έργο της τρέχουσας Κυβέρνησης Sánchez στον τομέα των μεταφορών.

Στην δική του τοποθέτηση, διάρκειας περίπου 50 λεπτών, ο Ισπανός Υπουργός ανακοίνωσε ότι, σύμφωνα με τη στόχευση της Κυβέρνησης, το 2024 κλείνει με συνολικό ύψος επενδεδυμένων κονδυλίων στο πλαίσιο του Υπουργείου Μεταφορών της τάξεως των 10 δισ. ευρώ, που συνιστά το υψηλότερο επίπεδο των τελευταίων 13 ετών, «κάτι που επιβεβαιώνει το σπουδαίο έργο που έχει επιτελεστεί από την Κυβέρνηση προς την κατεύθυνση της αντιστροφής ενός κληροδοτημένου επενδυτικού ελλείμματος στον τομέα των μεταφορών, χωρίς να παραμελούνται η κοινωνική προστασία και η

δικαιοσύνη». Ο κ. Puente επισήμανε ότι «οι Κυβερνήσεις Sánchez έχουν καταφέρει να διπλασιάσουν τον ετήσιο προϋπολογισμό για δημόσιες στις μεταφορές έναντι του έτους 2017, καθώς έχει κατορθώσει να επανενεργοποιήσει έργα των οποίων η εκτέλεση είχε σταματήσει». Σύμφωνα με τον κ. Puente, το ύψος επενδυτικών κονδυλίων στον τομέα μεταφορών, και το 2023, της τάξεως λίγο άνω των 8,5 δισ. ευρώ, είχε επίσης αποτελέσει τότε το υψηλότερο δωδεκαετίας. Ο κ. Puente αναφέρθηκε ακόμη σε σημαντικά έργα που έχουν εκτελεστεί και συνεχίζουν να εκτελούνται τόσο στον Μεσογειακό όσο και στον Ατλαντικό Διάδρομο, σε διασυνδέσεις πολυτροπικών μεταφορών, στην επέκταση αεροδρομίων (πρωτίστως Μαδρίτης) και λιμένων (πρωτίστως Βαλένθια), όπως και στην άμεση και αποτελεσματική αντίδραση του Υπουργείου Μεταφορών για την ταχεία αποκατάσταση των μεταφορικών δικτύων από και προς τη Βαλένθια, έπειτα από την μεγάλη καταστροφή του τέλους Οκτωβρίου. Σύμφωνα με τα στοιχεία που ανέφερε ο κ. Puente, στη διάρκεια του 2024 έχουν ανατεθεί επενδυτικές συμβάσεις ύψους 9,344 δισ. ευρώ, όπως τα έργα βόρειας επέκτασης του λιμανιού της Βαλένθια, αξίας 592 εκατ. ευρώ, σιδηροδρομικά έργα επέκτασης του δικτύου στη Μούρθια (περιοχή Lorca) αξίας 328 εκατ. ευρώ, καθώς και οδικά έργα σύνδεσης περιοχών Langa de Duero-Aranda de Duero στην Καστίλη-Λεόν, αξίας 180,7 εκατ. ευρώ. Ο Ισπανός Υπουργός, αναφερόμενος στο έργο της Κυβέρνησης προς αναβάθμιση των αστικών συγκοινωνιών, ανακοίνωσε επίσης

ότι στη διάρκεια του 2026 πρόκειται να τεθεί σε κυκλοφορία «ενιαίο» εισιτήριο για τα μέσα μαζικής μεταφοράς (λεωφορείο και τρένο) σε ολόκληρη την χώρα.

Οικονομικά στοιχεία για τον πλούτο Ισπανικών νοικοκυριών Σεπτεμβρίου 2024

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσιεύθηκαν στις 10/01 τ.ε. από την Τράπεζα της Ισπανίας, ο καθαρός χρηματοοικονομικός πλούτος των ισπανικών νοικοκυριών για τον Σεπτέμβριο του 2024 ανέρχεται σε 2,3 τρισ. ευρώ (αύξηση σχεδόν 12% σε σύγκριση με τον ίδιο μήνα του προηγούμενου έτους), με τον δείκτη χρέους να είναι στα χαμηλότερα επίπεδα που έχουν καταγραφεί από το 2001. Οικονομικοί αναλυτές ωστόσο τονίζουν ότι τα στοιχεία αυτά εξηγούνται περισσότερο από την αδιάκοπη αύξηση των τιμών και το σωρευτικό αποτέλεσμα, παρά από μια πραγματική βελτίωση της οικονομικής κατάστασης των νοικοκυριών. Περαιτέρω επισημαίνουν ότι ένας σημαντικός παράγοντας που συνετέλεσε σε εν λόγω αύξηση αποτελεί η άνοδος της αξίας των μετοχών και των αμοιβαίων κεφαλαίων, η τιμή των οποίων ανέβηκε τόσο λόγω της δυναμικής της αγοράς όσο και λόγω της σωρευτικής επίδρασης του πληθωρισμού, τονίζοντας ότι ακόμη και αν οι καταθέσεις των τραπεζικών λογαριασμών ή των επενδυτικών χαρτοφυλακίων είναι υψηλότερες, τα χρήματα αυτά δεν έχουν την ίδια αγοραστική δύναμη όπως πριν από τα χρόνια της πληθωριστικής κρίσης.

Επιπροσθέτως, σύμφωνα με τα στοιχεία, παρατηρείται μεταβολή στη σύνθεση των χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων των νοικοκυριών. Το επίπεδο των μετρητών είναι σε χαμηλά επίπεδα και μαζί με τις καταθέσεις, αντιπροσωπεύει μόλις το 35% του συνολικού ενεργητικού των νοικοκυριών. Η μείωση αυτή υποδηλώνει ότι τα νοικοκυριά αναζητούν πιο κερδοφόρες επενδυτικές εναλλακτικές λύσεις, ενδεχομένως με κίνητρο τα επιτόκια. Μια άλλη σημαντική πτυχή είναι η κατανομή αυτού του οικονομικού πλούτου, καθώς δεν είναι ομοιόμορφη. Τα νοικοκυριά με μεγαλύτερη επενδυτική ικανότητα είχαν την δυνατότητα να επωφεληθούν περισσότερο από την αναπροσαρμογή των περιουσιακών στοιχείων, ενώ αυτά με λιγότερους πόρους περιορίστηκαν σε αμυντικές στρατηγικές, όπως η εξοικονόμηση καταθέσεων.

Όσον αφορά το χρέος των νοικοκυριών, επίσης καταγράφει ελαφρά μείωση της τάξεως του 0,3% σε σύγκριση με το τρίτο τρίμηνο του 2023, αν και εν λόγω μείωση ανταποκρίνεται περισσότερο σε περιορισμό της κατανάλωσης και των επενδύσεων, παρά σε αύξηση της αγοραστικής δύναμης. Σύμφωνα με τα στοιχεία, οι καθαρές εξαγορές χρηματοοικονομικών περιουσιακών στοιχείων μειώθηκαν σε απόλυτους όρους (δείκτης που επιβεβαιώνει πραγματοποίηση εκποιήσεων), ενώ σε σχετικούς όρους, το χρέος των νοικοκυριών αντιπροσωπεύει πλέον το 44,1% του ΑΕΠ (σε σύγκριση με το 47,2% το προηγούμενο έτος), ποσοστό που δεν αντικατοπτρίζει τόσο τη φερεγγυότητα των νοικοκυριών, όσο τον αντίκτυπο της

οικονομικής ανάπτυξης στους χρηματοοικονομικούς λογαριασμούς. Η άνοδος του ΑΕΠ κατά 0,8% κατά το τρίτο τρίμηνο του 2024 επέτρεψε να μειωθεί ο λόγος του χρέους προς τον πλούτο των νοικοκυριών. Η ίδια λογική εξηγεί ότι, αν και οι εταιρείες έχουν σημειώσει αύξηση του χρέους τους σε απόλυτους αριθμούς, στην πραγματικότητα έχει μειωθεί σε σχέση με το ΑΕΠ. Έτσι, ο δείκτης εταιρικού χρέους αυξήθηκε από 67,2% σε 64,8%, την στιγμή που συνολικά, το ενοποιημένο χρέος επιχειρήσεων και νοικοκυριών διαμορφώθηκε στα 1,7 τρις. ευρώ, αντιπροσωπεύοντας το 109% του ΑΕΠ (μείωση πέντε ποσοστιαίων μονάδων σε σχέση με το επίπεδο που καταγράφηκε τον Σεπτέμβριο του 2023).

Ανακοίνωση μέτρων προς αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης από τον Ισπανό Πρωθυπουργό

Στις 13/1, ο Ισπανός Πρωθυπουργός ανακοίνωσε, στο πλαίσιο κλαδικού φόρουμ για τον τομέα της στέγασης, σχέδιο της Κυβέρνησής του για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης που πλήττει τη χώρα και χαρακτηρίζεται από ισχυρότατες αυξήσεις των αξιών των ακινήτων καθώς και των ενοικίων εδώ και πολλούς μήνες. Ο κ. Sánchez συγκεκριμένα παρουσίασε δέσμη 12 μέτρων που εστιάζει την πολιτική της Κυβέρνησης σε παρέμβαση έναντι μίας αγοράς ακινήτων που η Κυβέρνηση θεωρεί ανεξέλεγκτη, παρέχοντας μεταξύ άλλων έως και εξ ολοκλήρου φοροαπαλλαγές, όχι

ωστόσο στην αγορά διαμερισμάτων, όπως έχει προτείνει το αντιπολιτευόμενο Λαϊκό Κόμμα, κάτι που κατά την Κυβέρνηση Sánchez θα οδηγούσε αφ' ενός σε περαιτέρω αύξηση των τιμών και αφ' ετέρου στην αποθάρρυνση εκείνων που θα ενδιαφέρονταν να επενδύσουν τα χρήματά τους στην αγορά ενός από τα περίπου 4 εκατ. κενά σπίτια που εκτιμάται ότι υπάρχουν στην Ισπανία σε προσιτές τιμές.

Σύμφωνα με εδώ οικονομικές πηγές, η ισπανική Κυβέρνηση αντιμετωπίζει το πρόβλημα ότι οι περισσότερες από τις Αυτόνομες Κοινότητες που ελέγχονται από το Λαϊκό Κόμμα δεν επιθυμούν να εφαρμόσουν τη νομοθεσία για τη στέγαση, η οποία προβλέπει ανώτατα όρια ενοικίων με χρήση τιμών αναφοράς σε περιοχές υψηλής οικιστικής πίεσης. Προκειμένου να αντιμετωπιστεί η εν λόγω κατάσταση, ένα από τα μέτρα που ανακοίνωσε ο Ισπανός Πρωθυπουργός αφορά πρόταση από την Κυβέρνηση προς το Κογκρέσο των Αντιπροσώπων να εγκριθεί εξ ολοκλήρου φορολογική απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων για ιδιοκτήτες που νοικιάζουν τα σπίτια τους σύμφωνα με τον δείκτη τιμών αναφοράς που έχει ορίσει η Κυβέρνηση, χωρίς απαραίτητα τα εν λόγω ακίνητα να ευρίσκονται σε περιοχές οικιστικής πίεσης. Επιπλέον, ανακοινώθηκε η δημιουργία συστήματος κρατικών εγγυήσεων για την προστασία τόσο των ιδιοκτητών όσο και των ενοικιαστών που συμμετέχουν στην κυβερνητική προσπάθεια για προσιτά ενοίκια, προκειμένου αφ' ενός να διατεθούν στην

αγορά κενές κατοικίες και αφ' ετέρου να υπάρξει ένα νέο πρόγραμμα αποκατάστασης κατοικιών με σκοπό την ενοικίασή τους σε προσιτές τιμές ενοικίων.

Ο κ. Sánchez υποστήριξε ότι το μοντέλο που προτείνει η Κυβέρνηση είναι εντελώς αντίθετο με αυτό της Αντιπολίτευσης (Λαϊκού Κόμματος), το οποίο κατά τη γνώμη του σημαίνει «επιστροφή στην καταστροφική πολιτική της κερδοσκοπίας, που δημιουργεί φούσκα στον κλάδο ακινήτων και έπειτα το Κράτος καλείται να πληρώσει το τίμημα». Αντίθετα, σύμφωνα με τον Ισπανό Πρωθυπουργό, «οι ευρωπαϊκές χώρες που αντιστέκονται αποτελεσματικότερα στην παγκόσμια στεγαστική κρίση είναι αυτές που διαθέτουν τις περισσότερες δημόσιες κατοικίες». Προς τον σκοπό αυτό, η Κυβέρνηση προτείνει την κατασκευή χιλιάδων κατοικιών μέσω νέου κρατικού Ομίλου, στον οποίο πρόσφατα έχουν μεταβιβασθεί περισσότερες από 3.300 κατοικίες και σχεδόν 2 εκατ. τετρ. μέτρα γαιών οικιστικής χρήσης προς ανάπτυξη και διάθεση. Επιπλέον, σύμφωνα με τον κ. Sánchez, στον ανωτέρω νέο κρατικό Όμιλο ακινήτων πρόκειται να ενσωματωθούν ακόμη 13.000 κατοικίες οι οποίες εμπίπτουν στο σύστημα της κρατικής εταιρείας διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης των τραπεζών (Sareb), ενώ στη συνέχεια αναμένεται να ενσωματωθούν και άλλες 17.000 κατοικίες.

Ο Ισπανός Πρωθυπουργός ανακοίνωσε επίσης ότι οι κατοικίες που κατασκευάζονται από εδώ και πέρα στο πλαίσιο του

προγράμματος κοινωνικής στέγασης του Δημοσίου δεν θα μπορούν να πωλούνται στην ελεύθερη αγορά. Ο κ. Sánchez ανακοίνωσε επίσης μέτρα για τον περιορισμό των διαμερισμάτων τουριστικής χρήσης, τα οποία αποτελούν σοβαρό πρόβλημα σε μια χώρα με μεγάλη τουριστική πίεση όπως η Ισπανία, κατά τρόπον ώστε να είναι δυσκολότερο για αλλοδαπούς από χώρες εκτός Ε.Ε. να αγοράσουν (κατά βάση για κερδοσκοπικούς σκοπούς), χωρίς ωστόσο κάτι τέτοιο να απαγορευθεί εντελώς. Ο Ισπανός Πρωθυπουργός εξήγησε ότι υποχρέωση της Κυβέρνησης είναι να δίνει προτεραιότητα στις οικιστικές χρήσεις έναντι των τουριστικών χρήσεων και ότι η Κυβέρνηση προτείνει φορολογική μεταρρύθμιση ώστε τα έσοδα των τουριστικών διαμερισμάτων να φορολογούνται ως έσοδα επιχειρηματικής δραστηριότητας. Επιπλέον, σύμφωνα με τον κ. Sánchez, οι εισηγμένες εταιρείες επενδύσεων σε ακίνητα θα απολαμβάνουν φορολογικά πλεονεκτήματα μόνον εφ' όσον χρησιμοποιούν τα ακίνητα που διαχειρίζονται υπό καθεστώς προσιπού ενοικίου.

Ο Ισπανός Πρωθυπουργός υποστήριξε ότι «χρειάζεται να χτιστούν περισσότερες κατοικίες, φυσικά ιδιωτικές, αλλά κυρίως κατοικίες που θα διατίθενται υπό ένα προστατευόμενο καθεστώς, επιτρέποντας στο Κράτος να εγγυηθεί την ίση πρόσβαση και την σταθεροποίηση των τιμών». Η Κυβέρνηση ανακοίνωσε επίσης την εκπόνηση στρατηγικού σχεδίου με χρήση ευρωπαϊκών κονδυλίων για την καινοτομία και τον

εκσυγχρονισμό των βιομηχανοποιημένων και αρθρωτών κατασκευών στην Ισπανία, με στόχο την προώθηση των κατασκευών φθηνότερων προκατασκευασμένων κατοικιών. Η Κυβέρνηση Sánchez έχει επίσης δεσμευθεί να «σκληρύνει τους κανονισμούς κατά της απάτης στα ενοίκια σε κατοικίες διακοπών, καθώς και να δημιουργήσει ένα χρηματοδοτικό Ταμείο για τις περιφερειακές και δημοτικές Αρχές, ώστε αυτές για να ενισχύσουν τις επιθεωρήσεις τους σε παράνομα τουριστικά καταλύματα και άλλες δόλιες χρήσεις κατοικιών».

Όπως αναφέρουν εδώ έγκυροι αναλυτές, απομένει τώρα να διαπιστωθεί πώς θα εφαρμοσθούν τα μέτρα που ανακοινώθηκαν και αναμένεται να προωθηθούν στο Κογκρέσο, δεδομένου ότι κοινοβουλευτικές ομάδες όπως οι Junts και PNV έχουν ήδη εκφράσει τη διαφωνία τους έναντι του νόμου για τη στέγαση, καταψηφίζοντάς τον κατά την προηγούμενη νομοθετική περίοδο. Σύμφωνα με τον κ. Sánchez, «εμπειρικά στοιχεία από άλλες χώρες δείχνουν ότι οι έλεγχοι των τιμών λειτουργούν σωστά, όταν συνοδεύονται από διαρθρωτικά μέτρα που διατηρούνται με την πάροδο του χρόνου».

Μετά την ανακοίνωση των μέτρων από τον Πρωθυπουργό, ο κυβερνητικός εταίρος Sumar ζήτησε από την Κυβέρνηση να προχωρήσει περαιτέρω στον έλεγχο των τιμών των κατοικιών, επικρίνοντας παράλληλα την εισηγηθείσα -υπό προϋποθέσεις- απαλλαγή των ιδιοκτητών ακινήτων από τον φόρο εισοδήματος φυσικών προσώπων. Αξίζει να σημειωθεί ότι

οι οργανώσεις των ενοικιαστών δήλωσαν ότι το σχέδιο της Κυβέρνησης δεν επιλύει επί της ουσίας το πρόβλημα της πρόσβασης στη στέγαση, ενώ κλαδικοί παράγοντες στην αγορά ακινήτων χαρακτήρισαν το πακέτο μέτρων «καθαρά παρεμβατικό». Σύμφωνα με εδώ έγκυρους κλαδικούς αναλυτές, οι προσεγγίσεις της Κυβέρνησης και του Λαϊκού Κόμματος για την επίλυση του στεγαστικού προβλήματος συγκλίνουν σε ό,τι αφορά την διάγνωση, ωστόσο διαφέρουν σημαντικά όσον αφορά την εστίασή τους και τους τρόπους επίλυσης. Επισημαίνεται ότι οι προτάσεις του Λαϊκού Κόμματος εστιάζουν κυρίως σε μέτρα αύξησης της πλευράς της προσφοράς κατοικιών, συνοδευόμενα από ορισμένα στοχευμένα φορολογικά κίνητρα, καθώς και στον εξορθολογισμό των διαδικασιών πολεοδομικού σχεδιασμού. Πάντως, παρά τις διαφορές στις προσεγγίσεις των δύο κομμάτων, υπάρχουν επίσης αρκετές ομοιότητες, όπως τα φορολογικά κίνητρα, τα μέτρα ενισχύσεων της αποκατάστασης κατοικιών, τα μέτρα «κινητοποίησης» γης που ευρίσκεται σε καθεστώς «αγοραστικής αδράνειας», όπως και επιτάχυνσης των διαδικασιών κατασκευής κατοικιών. Από την άλλη, τα κυβερνητικά μέτρα εστιάζουν σε τρεις άξονες, ήτοι στην προσπάθεια αύξησης της «δημόσιας δεξαμενής ενοικίασης», στην παροχή περισσότερης οικονομικής βοήθειας ώστε οι ιδιοκτήτες και οι ενοικιαστές να μπορούν να συμμετέχουν σε σύστημα προσιτών ενοικίων, καθώς και στον περιορισμό της

κερδοσκοπικής ζήτησης και της απάτης στον κλάδο ακινήτων.

Ανακοίνωση	Ισπανού
Πρωθυπουργού	περί
συνολικά	40.000
κρατικού Ομίλου	Sareb
κρατικό Όμιλο	ανάληψης
ακινήτων	κατοικιών
	από νέο

Στις 13/1, Ισπανός Πρωθυπουργός κ. Pedro Sánchez, επίσης ανακοίνωσε, στο πλαίσιο κλαδικού φόρουμ για τον τομέα της στέγασης, σχέδιο της Κυβέρνησής του για την αντιμετώπιση της στεγαστικής κρίσης. Στο εν λόγω σχέδιο περιλαμβάνεται, μεταξύ άλλων, η μεταβίβαση 40.000 κατοικιών από την υφιστάμενη επίσης κρατική εταιρεία Sareb που διαχειρίζεται περιουσιακά στοιχεία στο πλαίσιο εξυπηρέτησης της αναδιάρθρωσης του εγχώριου τραπεζικού συστήματος (μορφής "bad bank"), σε νέο κρατικό Όμιλο ακινήτων. Το κόστος αναμένεται να αναληφθεί από το Κράτος, είτε με εξαγορά ακινήτων από την ανωτέρω κρατική οντότητα Sareb σε τιμές αγοράς, είτε μέσω της ανάληψης των χρεών της Sareb, τα οποία ανέρχονται συνολικά σε περίπου 29 δισ. ευρώ και τελούν υπό την εγγύηση του ισπανικού Κράτους, με ορίζοντα αποπληρωμής το 2027, χωρίς ωστόσο να έχει προς το παρόν αποφασισθεί ο τρόπος πληρωμής των εν λόγω κονδυλίων από την ισπανική Κυβέρνηση. Εν λόγω ακίνητα θα αποτελέσουν μέρος του χαρτοφυλακίου κρατικών κατοικιών για ενοικίαση ή πώληση, με την αξία των εν λόγω περιουσιακών στοιχείων να υπολογίζεται περί τα 4 δισ. ευρώ,

ποσό που αναμένεται να είναι ακόμη μεγαλύτερο αν το Υπουργείο Στέγασης και Αστικής Ατζέντας αποφασίσει τελικά να αναλάβει και την θυγατρική κατασκευαστική εταιρεία της Sareb, Árgura Homes και τα οικόπεδα της.

Υπενθυμίζεται πως η Sareb, η οποία ιδρύθηκε το 2012, είναι κατά 51% δημόσια επιχείρηση, με τον έλεγχο να ανήκει στο Ταμείο Αναδιάρθρωσης Χρηματοπιστωτικών Ιδρυμάτων (FROB), ενώ το υπόλοιπο 49% παραμένει στα χέρια οντοτήτων του ιδιωτικού τομέα, όπως οι Banco Santander, CaixaBank και Banco Sabadell. Κατά την ίδρυσή της, η Sareb δανείστηκε μέσω ομολόγων του Δημοσίου με εγγύηση του Υπ. Οικονομικών αξίας 50 δισ. ευρώ και εν συνεχεία απέκτησε περιουσιακά στοιχεία προερχόμενα κατά βάση από «κόκκινα ακίνητα», στο πλαίσιο της αναδιάρθρωσης των ισπανικών τραπεζών, με σκοπό την πώληση και εκκαθάριση των εν λόγω ακινήτων και την σταδιακή απόσβεση του συνολικού χρέους της μέχρι το 2027.

Σύμφωνα με εδώ οικονομικούς αναλυτές, η επιλογή πώλησης / εκκαθάρισης των εν λόγω ακινήτων σε τιμές αγοράς είναι επιβεβλημένη με σκοπό την ανάγκη διατήρησης της βιωσιμότητας της Sareb και της προστασίας των συμφερόντων των ιδιωτών μετόχων της, σε διαφορετική περίπτωση διαφαίνεται ήδη αδυναμία της Sareb για αποπληρωμή αξίας πλησίον των 14 δισ. ευρώ από τα 29 δισ. ευρώ που αποτελούν το συνολικό χρέος της, εξαιτίας της χαμηλότερης αξίας αποτίμησης και διάθεσης των ακινήτων του χαρτοφυλακίου της. Οι άμεσες επόμενες

κινήσεις της κυβέρνησης περιλαμβάνουν τη μεταβίβαση περίπου 13.000 κατοικιών σε σύντομο χρονικό διάστημα, ενώ η μεταβίβαση των υπόλοιπων κατοικιών πιθανώς να συναντήσει κωλύματα που υπαγορεύονται από βάρη και δικαστικές αμφισβητήσεις των ακινήτων, αλλά και από δυσκολίες στην διαχείριση των ακινήτων του νέου κρατικού Ομίλου.

Ρεκόρ επιβατών στο δίκτυο αεροδρομίων ισπανικού ομίλου Aena για το 2024

Τα αεροδρόμια του ισπανικού κρατικού Ομίλου Aena - Aeropuertos Españoles y Navegación Aérea, μεταξύ των οποίων 46 αεροδρόμια και δύο ελικοδρόμια που διαχειρίζεται η εταιρεία στην Ισπανία, καθώς και 23 αεροδρόμια στην Αμερική και το Ην. Βασίλειο, έκλεισαν το 2024 με ρεκόρ 369,44 εκατ. επιβατών, σημειώνοντας αύξηση 8,5% σε σχέση με το 2023. Εν λόγω στοιχεία που δημοσιοποιήθηκαν στις 14/01 τ.ε. από τον ισπανικό διαχειριστή αεροδρομίων, δείχνουν ότι η εταιρεία διαχειρίστηκε συνολικά 3,2 εκατ. μετακινήσεις αεροσκαφών το περασμένο έτος (αύξηση 7,1% σε σχέση με το 2023) και μετέφερε 1,4 εκατ. τόνους εμπορευμάτων (αύξηση 18,1%). Επιπροσθέτως το 2024, από τα αεροδρόμια του δικτύου της Aena στην Ισπανία, διήλθαν 309,3 εκατ. επιβάτες (αύξηση 9,2% σε σχέση με το 2023), πραγματοποιήθηκαν 2,59 εκατ. κινήσεις αεροσκαφών, (αύξηση 7,8% σε σχέση με το 2023) και μεταφέρθηκαν 1,28 εκατ. τόνοι

εμπορευμάτων (αύξηση 18,6% σε σχέση με το προηγούμενο έτος).

Στην πρώτη θέση των ισπανικών αεροδρομίων βρίσκεται το αεροδρόμιο Adolfo Suárez Μαδρίτης-Barajas, με 66,19 εκατ. επιβάτες (αύξηση 9,9% σε σχέση με το 2023) και ακολουθούν το αεροδρόμιο Josep Tarradellas Βαρκελώνη-El Prat, με 55 εκ. επιβάτες (αύξηση 10,3% σε σχέση με το 2023) και το αεροδρόμιο Palma de Mallorca, με 33,29 εκατ. επιβάτες (αύξηση 7%). Έπονται τα αεροδρόμια Μάλαγα-Costa del Sol με 24,9 εκατ. επιβάτες (+11,5%), Αλικάντε - Elche Miguel Hernández με 18,3 εκατ. επιβάτες (+16,8%), Gran Canaria με 15,2 εκατ. επιβάτες (+9%), Τενερίφη Norte με 13,7 εκατ. επιβάτες (+11,4%) και Βαλένθια με 10,8 εκατ. επιβάτες (+8,7% σε σχέση με το 2023), καταγράφοντας την ίδια στιγμή ρεκόρ επιβατών σε ολόκληρο το δίκτυο και στα 21 αεροδρόμια. Όσον αφορά τον όγκο εργασιών, το αεροδρόμιο με τις περισσότερες κινήσεις το 2024 ήταν το Adolfo Suárez Μαδρίτης-Barajas με συνολικά 420.182 πτήσεις (+8% σε σχέση με το 2023), ακολουθούμενο από το Josep Tarradellas Βαρκελώνη-El Prat με 347.977 πτήσεις (+9,1%), το αεροδρόμιο Palma de Mallorca με 243.200 (+6,2%) Μαλάγα-Costa del Sol με 174.915 (+8,2%), Gran Canaria με 140.464 (+8,4%) και Αλικάντε- Elche Miguel Hernández με 116.270 προσγειώσεις και απογειώσεις (+15,6%).

Υπενθυμίζεται ότι ο όμιλος Aena είναι η ισπανική κρατική εταιρεία που διαχειρίζεται τα περισσότερα αεροδρόμια στην Ισπανία, τον τομέα αερομεταφορών της χώρας και είναι υπεύθυνη για τη διαχείριση, τη συντήρηση και

την ανάπτυξη των ισπανικών αεροδρομίων. Παράλληλα, σε συνεργασία και συντονισμό με τον μητρικό της κρατικό Όμιλο Enaire, διαδραματίζει σημαντικότατο ρόλο στον ισπανικό κλάδο αερομεταφορών, σε υπηρεσίες ελέγχου εναέριου χώρου στην Ισπανία, συνεργαζόμενη ταυτόχρονα και με άλλες αντίστοιχες ευρωπαϊκές υπηρεσίες για την ασφαλή και αποτελεσματική διαχείριση της αεροπορικής κυκλοφορίας.

Εκτίμηση οικονομικών συνεπειών πρόσφατων πλημμυρών στην περιοχή της Βαλένθια από την AIReF – εκτιμήσεις AIReF για έλλειμμα και μακροοικονομικά

Σε εκτιμήσεις της Ανεξάρτητης Αρχή Δημοσιονομικής Ευθύνης της Ισπανίας (AIReF) υπολογίζεται ότι το οικονομικό αντίκτυπο της ζημίας που προκάλεσαν οι πρόσφατες πλημμύρες στην περιοχή της Βαλένθια στην ισπανική οικονομία είναι στα έξι δέκατα του ΑΕΠ της χώρας, ήτοι σχεδόν 9,5 δισ. ευρώ, για τη διετία 2024-2025. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της AIReF που επικαιροποιήθηκαν στις 17/01, η Ισπανία έκλεισε την περσινή χρονιά με δημοσιονομικό έλλειμμα της τάξεως του 3,3% του ΑΕΠ, που αντιπροσωπεύει απόκλιση 0,3 ποσοστιαίων μονάδων από τον στόχο που είχε τεθεί και η οποία μπορεί να εξηγηθεί αποκλειστικά από το σκληρό πλήγμα που προκάλεσαν στα τέλη Οκτωβρίου 2024 οι πλημμύρες που συγκλόνισαν την Αυτόνομη Κοινότητα της Βαλένθια, αφήνοντας πίσω τους πάνω από 200 νεκρούς και τεράστιες υλικές ζημιές.

Σύμφωνα με την AIReF, «μη συνυπολογιζόμενου του αντικτύπου των πλημμυρών, η πρόβλεψη του δημοσιονομικού ελλείμματος για το 2024 παραμένει πλησίον του 3% του ΑΕΠ, σύμφωνα με τον αρχικό στόχο της κυβέρνησης».

Η AIReF εκτιμά ότι τα κυβερνητικά μέτρα που έχουν ανακοινωθεί μέχρι σήμερα για την ανακούφιση των επιπτώσεων της φυσικής καταστροφής, αναμένεται να έχουν συνολικό δημοσιονομικό αντίκτυπο της τάξεως του 0,6% του ΑΕΠ το 2024 και το 2025, που ανέρχεται σε χρηματικούς όρους σε περίπου 9,5 δισ. ευρώ, τα οποία θα κατανομηθούν ισομερώς μεταξύ των δύο ετών (τρία δέκατα της μονάδας σε κάθε οικονομικό έτος). Όπως αναφέρει η AIReF, η Κυβέρνηση έχει εγκρίνει μέτρα για την εξουδετέρωση των επιπτώσεων των πλημμυρών πλησίον των 16,65 δισ. ευρώ, ενώ η Κοινότητα της Βαλένθια έχει υιοθετήσει πρόσθετες δημοσιονομικές δαπάνες ύψους περίπου 1,3 δισ. ευρώ, καθώς και ανακοινώσει πρωτοβουλίες εσόδων με περιορισμένο αντίκτυπο. Οι πληγείσες τοπικές Αρχές έχουν επίσης εφαρμόσει πρόσθετες ενισχύσεις στους πληγέντες, πέραν εκείνων που έχουν θεσπιστεί από το Κράτος. Όπως εξηγεί η AIReF, η τεράστια διαφορά μεταξύ των συνολικών ενισχύσεων, ύψους άνω των 18 δισ. ευρώ που έχουν ανακοινωθεί από τα διαφορετικά επίπεδα της Ισπανικής Διοίκησης και της τελικής επίπτωσης στο δημοσιονομικό έλλειμμα, ύψους 9,5 δισ., μπορεί να εξηγηθεί από σειρά λόγων, μεταξύ των οποίων το

γεγονός ότι μέρος των κινητοποιηθέντων κρατικών πόρων αντιστοιχούν σε εγγυήσεις, καθώς επίσης η ελάχιστη δημοσιονομική επίπτωση του μέτρου αναβολής καταβολής φόρων, όπως και ο μικρότερος του αρχικά εκτιμώμενου αριθμός εργαζομένων που τέθηκαν σε καθεστώς ανεργίας λόγω της πλημμύρας. Επιπλέον, σύμφωνα με την AIReF, το αρχικά εκτιμώμενο κόστος ορισμένων μέτρων έχει μειωθεί μετά την προσαρμογή και επικαιροποίηση των δεδομένων με βάση τις πραγματικές συνθήκες, κατόπιν της εμπειριστατωμένης εκτίμησης των ατόμων και των περιουσιακών στοιχείων που όντως επηρεάστηκαν από τις πλημμύρες. Μεταξύ των μέτρων το δημοσιονομικό κόστος των οποίων μειώθηκε, περιλαμβάνονται μέτρα που σχετίζονται με την κοινωνική ασφάλιση, την αποζημίωση έναντι φόρου περιουσίας και φόρου οικονομικών δραστηριοτήτων.

Σημαντικές ανακοινώσεις του Ισπανού Πρωθυπουργού κατά την εκδήλωση Spain Investors Day

Το διήμερο 15-16/1, στην 15η έκδοση του οικονομικού φόρουμ *Spain Investors Day*, ο Ισπανός Πρωθυπουργός κ. Pedro Sánchez, ανακοίνωσε τη δημιουργία μιας νέας επιτροπής στρατηγικών επενδύσεων με στόχο την ενίσχυση των επιχειρηματικών επενδύσεων στη χώρα. Η επιτροπή αυτή θα επικεντρωθεί στην επιτάχυνση της υλοποίησης και ανάπτυξης έργων που σχετίζονται με την ψηφιακή καινοτομία και την πράσινη μετάβαση. Η συγκεκριμένη

πρωτοβουλία αναμένεται να προσφέρει στις επιχειρήσεις ένα σταθερό και διευκολυντικό πλαίσιο για την πραγματοποίηση στρατηγικών επενδύσεων και να επιταχύνει τις διαδικασίες που σχετίζονται με τις επενδύσεις στην Ισπανία.

Ο κ. Sánchez αναφέρθηκε στην ανάγκη δημιουργίας ενός σαφούς ρυθμιστικού πλαισίου που θα παρέχει βεβαιότητα για τις επιχειρήσεις και θα ενισχύσει τις υποδομές, ενώ τόνισε την αναγκαιότητα συνεργασίας με τον ιδιωτικό τομέα για τη μεγιστοποίηση της αξίας των επενδύσεων που θα υλοποιηθούν. Ειδικότερα, η Κυβέρνηση στοχεύει στην ενίσχυση του παραγωγικού ιστού της Ισπανίας, στην αύξηση της εξωστρέφειας της οικονομίας και στην ενίσχυση της χρηματοοικονομικής ευρωστία του τραπεζικού συστήματος και της δημόσιας διοίκησης. Στο εν λόγω πλαίσιο, ο κ. Sánchez ανακοίνωσε ότι η Ισπανία κατέγραψε το 2024 τον υψηλότερο ρυθμό ανάπτυξης του ΑΕΠ από τις μεγάλες χώρες της Ε.Ε., της τάξεως του 3,1%. Αυτό το επίτευγμα, σύμφωνα με τον ίδιο, οφείλεται στις στρατηγικές που υιοθέτησε η Κυβέρνηση, οι οποίες συνέβαλαν στην μετρίαση των επιπτώσεων της πληθωριστικής κρίσης. Ο Ισπανός Πρωθυπουργός τόνισε ότι οι επενδύσεις στην Ισπανία αναμένεται να συνεχίσουν να αυξάνονται τα επόμενα χρόνια, με τον ίδιο στόχο να καταστήσει τη χώρα την καλύτερη οικονομία στην Ε.Ε. το 2025.

Περαιτέρω, ο Υπουργός Οικονομίας, κ. Carlos Cuervo, επισήμανε την ανθεκτικότητα της ισπανικής οικονομίας, υπογραμμίζοντας ότι η

Ισπανία παρουσίασε ανάπτυξη 4 φορές υψηλότερη από την ευρωζώνη το 2024, ενώ επίσης πρόσθεσε ότι στις αρχές του 2024, οι προβλέψεις των κύριων αναλυτών ήταν για ανάπτυξη 1,4%, και τελικά το έτος θα κλείσει με αύξηση του ΑΕΠ κατά 3% ή περισσότερο. Ειδικότερα, οι προοπτικές για το 2025 και 2026 παραμένουν θετικές, με την Κυβέρνηση να τονίζει τη σημασία της διατήρησης ενός θετικού εμπορικού πλεονάσματος και της ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των ισπανικών επιχειρήσεων.

Ειδικότερα σε ό,τι αφορά τον ενεργειακό τομέα, στην ίδια εκδήλωση, ο Διευθύνων Σύμβουλος της Endesa, κ. José Bogas, αναφέρθηκε στη σημασία αύξησης της βιομηχανικής δραστηριότητας στην Ισπανία, προτείνοντας να αυξηθεί ο τομέας της βιομηχανίας τη συμμετοχή του στο ΑΕΠ από 15% σε 20%. Επισήμανε ότι η Ισπανία διαθέτει ένα από τα καλύτερα σχέδια ενέργειας και κλίματος (PNIEC: Εθνικό Ολοκληρωμένο Σχέδιο Ενέργειας και Κλίματος) στην Ευρώπη. Επιπροσθέτως αναφέρθηκε τις ανισορροπίες στον τομέα της ενέργειας, επισημαίνοντας ότι ενώ η δυναμικότητα των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας αυξήθηκε κατά 50 TWh, η εγχώρια ζήτηση ενέργειας μειώθηκε κατά 10 TWh, με συνέπεια τη μείωση της παραγωγής θερμικής ενέργειας, καθώς και την αύξηση των εξαγωγών στην Γαλλία. Επιπλέον, ο Διευθύνων Σύμβουλος της Endesa τόνισε ότι η υπερβάλλουσα παραγωγή ανανεώσιμων πηγών αντιπροσωπεύει το 10% της συνολικής παραγωγής, γεγονός που προκαλεί μείωση τιμών και απώλεια κερδοφορίας. Ο κ. Bogas

υποστήριξε ότι η ζήτηση ενέργειας θα πρέπει να αυξηθεί, προκειμένου να ενθαρρυνθεί η ηλεκτροδότηση και να βελτιωθεί η ισορροπία μεταξύ προσφοράς και ζήτησης. Όπως τέλος επισήμανε εκπρόσωπος της διαχειρίστριας του ισπανικού ηλεκτρικού δικτύου Red Eléctrica, «το 64% της εγκατεστημένης ενεργειακής ισχύος προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές, οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 57% της παραγωγής, με τους υπερβάλλοντες όγκους παραγωγής να αποτελούν μόλις το 2% της ισχύος».

Αίτημα Ισπανίας για στήριξη από το Ταμείο Αλληλεγγύης Ε.Ε., προς αποκατάσταση των καταστροφικών ζημιών που προκλήθηκαν από τις πλημμύρες της Βαλένθια, ύψους 4,4 δισ. ευρώ

Σύμφωνα με εδώ οικονομικές πηγές, το ισπανικό Υπουργείο Οικονομικών υπέβαλε στις 21/01 τ.ε. τα απαραίτητα δικαιολογητικά προς την Ευρ. Επιτροπή, προκειμένου Ισπανία να λάβει τη στήριξη του Ταμείου Αλληλεγγύης της Ε.Ε., το οποίο είναι αρμόδιο για την υποστήριξη της αποκατάστασης ζημιών από φυσικές καταστροφές, προς αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από τις καταστροφικές πλημμύρες που έπληξαν την περιοχή της Βαλένθια στο τέλος Οκτωβρίου 2024, με σύνολο κονδυλίων που ανέρχεται σε πλησίον των 4,4 δισ. ευρώ. Επισημαίνεται ότι οι δαπάνες που είναι επιλέξιμες για το ευρωπαϊκό Ταμείο περιλαμβάνουν την αποκατάσταση βασικών υποδομών

(ενέργεια, ύδρευση, υγεία, εκπαίδευση), την δημιουργία προσωρινών καταλυμάτων, την κάλυψη δαπανών υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης, καθώς και την κάλυψη άμεσων αναγκών για την ασφάλεια των υποδομών πρόληψης, την λήψη μέτρων για την προστασία της πολιτιστικής κληρονομιάς και τις εργασίες καθαρισμού.

Σύμφωνα με κυβερνητικές πηγές, εν λόγω ύψος κονδυλίων ενδέχεται να μειωθεί στην περίπτωση που ορισμένες από τις επιλέξιμες δαπάνες χρηματοδοτηθούν από το Σχέδιο Ανάκαμψης, Μετασχηματισμού και Ανθεκτικότητας, δεδομένου ότι οι ευρωπαϊκοί Κανονισμοί ορίζουν πως δεν επιτρέπεται η διπλή χρηματοδότηση μέτρων και το κράτος-δικαιούχος πρέπει να εγγυηθεί ότι οι δαπάνες που καλύπτονται από το Ταμείο Αλληλεγγύης δεν έχουν ήδη καλυφθεί από άλλους χρηματοδοτικούς μηχανισμούς της Ε.Ε. Εν συνεχεία, αφού ολοκληρωθεί η υποβολή του σχετικού φακέλου από την ισπανική πλευρά, εκκινεί διαδικασία κατά την οποία η Ευρ. Επιτροπή θα αναλύσει και αξιολογήσει τα έγγραφα και τελικά θα καθορίσει το συνολικό ποσό της στήριξης που θα χορηγηθεί στην Ισπανία, η δε συνολική επιχορήγηση θα πρέπει να εγκριθεί τόσο από το Συμβούλιο, όσο και από το Κοινοβούλιο της Ε.Ε. Όταν καταστούν διαθέσιμες οι εν λόγω πιστώσεις, η Ευρ. Επιτροπή υπογράφει συμφωνία με το δικαιούχο κράτος και προχωρά στην εκταμίευση της επιχορήγησης, διαδικασία που είναι σχετικά μακροχρόνια και μπορεί να διαρκέσει αρκετούς μήνες.

Οικονομικοί αναλυτές επισημαίνουν ότι το ποσό που θα αποδοθεί τελικά στην Ισπανία θα είναι αναγκαστικά μικρότερο από το αιτηθέν και τις δηλωθείσες επιλέξιμες δαπάνες, που υπερβαίνουν τον μέγιστο συνολικό ετήσιο προϋπολογισμό του αποθεματικού του Ταμείου Αλληλεγγύης και Έκτακτης Βοήθειας, ο οποίος ανέρχεται σε 1,5 δισ. ευρώ.

Υπογραμμίζεται ότι στον από ισπανικής πλευράς υποβληθέντα φάκελο δικαιολογητικών προς την Ευρ. Επιτροπή, συμπεριλαμβάνεται μεταξύ άλλων, επιστολή της Πρώτης Αντιπροέδρου της ισπανικής Κυβέρνησης και Υπουργού Οικονομικών, κας Μαρία Jesús Montero, προς τον Εκτελεστικό Αντιπρόεδρο της Ευρ. Επιτροπής για θέματα Συνοχής και Μεταρρυθμίσεων, κ. Rafael Fitto, στην οποία αναφέρεται ότι «η Κυβέρνηση του Βασιλείου της Ισπανίας, μαζί με τις περιφερειακές και τοπικές Αρχές, έχει κινητοποιήσει όλους τους διαθέσιμους πόρους για να μετριάσει τις ζημιές και να βοηθήσει άμεσα τους πολίτες που επλήγησαν από την καταστροφή, πραγματοποιώντας την μεγαλύτερη ανάπτυξη δυνάμεων των Σωμάτων Ασφαλείας και των Ενόπλων Δυνάμεων που έχει γίνει ποτέ στην Ισπανία σε καιρό ειρήνης».

Ελληνική συμμετοχή στη 45η Έκδοση της Διεθνούς Έκθεσης κλάδου τουρισμού FITUR 2025 (Μαδρίτη, 22-26 Ιανουαρίου 2025)

Κατά την περίοδο 22 έως 26 Ιανουαρίου τ.ε. διεξήχθη στο Εκθεσιακό Κέντρο IFEMA της

Μαδρίτης η FITUR 2025, η σημαντικότερη έκθεση τουρισμού στην Ισπανία και μία εκ των σημαντικότερων παγκοσμίως, ιδιαίτερα για τις χώρες της Λατινικής Αμερικής (λόγω του ότι η Μαδρίτη αποτελεί διαμετακομιστικό κόμβο για τις τουριστικές ροές από και προς την εν λόγω γεωγραφική περιοχή).

Σύμφωνα με τα στοιχεία που παρουσίασαν οι διοργανωτές, η FITUR 2025 στέφθηκε με απόλυτη επιτυχία, καταγράφοντας ιστορικά υψηλό επίπεδο συμμετοχών και επισκέψεων. Στο σύνολο των 5 ημερών διάρκειάς της, την έκθεση επισκέφθηκαν πάνω από 255.000 άτομα. Όσον αφορά τη συμμετοχή εταιρειών, σύμφωνα πάντα με τα στοιχεία των διοργανωτών, στις 9 πτέρυγες (halls) της έκθεσης, συνολικής εκθεσιακής επιφάνειας 66.900 τ.μ. περίπου, ο αριθμός των εκθετών υπερέβη τις 9.500 εταιρείες από 156 χώρες, συμπεριλαμβανομένης της χώρας μας, η οποία φέτος μετείχε με εθνικό περίπτερο, υπό την διοργάνωση του Ελληνικού Οργανισμού Τουρισμού (ΕΟΤ). Η φετινή FITUR έτυχε μεγάλης κάλυψης και προβολής από τον Τύπο, τα διεθνή μέσα ενημέρωσης και τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης. Τιμώμενη χώρα της φετινής έκδοσης ήταν η Βραζιλία.

Τα εγκαίνια της φετινής, 45ης διοργάνωσης, τίμησε με την παρουσία του ο Ισπανός Βασιλέας Φίλιππος ο 6^{ος} και η Βασίλισσα Letizia, ενώ την επισκέφθηκαν, ο Υπουργός Τουρισμού της Βραζιλίας, Celso Sabino, ο Πρόεδρος του Ινστιτούτου Τουρισμού Βραζιλίας – EMBRATUR/Instituto Brasileiro de Turismo, Marcelo Freixo και ο Πρέσβυς Βραζιλίας στην Ισπανία, Orlando Leite

Ribeiro. Παράλληλα την έκθεση επισκέφθηκαν εκπρόσωποι της Κυβέρνησης, των τοπικών Αρχών, της εδώ διπλωματικής κοινότητας και του επιχειρηματικού κόσμου της Ισπανίας. Στην φετινή FITUR και στο περίπτερο της ελληνικής εθνικής συμμετοχής υπό τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού παρέστη η Πρέσβυς της Ελλάδας στην Ισπανία κα Αγλαΐα Μπαλτά, η οποία ταυτόχρονα συνόδευσε σε πρόγραμμα συναντήσεων του, εντός και εκτός χώρου της Έκθεσης, τον πρώην Υπουργό Τουρισμού και νυν βουλευτή κ. Χ. Θεοχάρη, στο πλαίσιο της προσπάθειας προώθησης της υποψηφιότητας αυτού για την θέση του Γενικού Γραμματέα του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού. Σημειώνεται ειδικότερα, ότι προς υποστήριξη και προώθηση εν λόγω υποψηφιότητας πραγματοποιήθηκε σειρά συναντήσεων με θεσμικούς και επιχειρηματικούς φορείς, τόσο της Ισπανίας, όσο και άλλων χωρών, ενώ επίσης έλαβαν χώρα συναντήσεις με εκπροσώπους της εδώ διπλωματικής κοινότητας.

Η ελληνική συμμετοχή

Η φετινή ελληνική εθνική συμμετοχή, η οποία έλαβε χώρα με μεγάλο και καλαίσθητο περίπτερο επιφάνειας 209 τετρ. μέτρων, σε κεντρικό σημείο του Hall 4 της έκθεσης, η οργάνωση της οποίας πραγματοποιήθηκε από τον Ελληνικό Οργανισμό Τουρισμού -στο πλαίσιο υλοποίησης της στρατηγικής του εδραίωσης της χώρας μας ως κορυφαίου τουριστικού προορισμού- και το Γραφείο ΕΟΤ Μαδρίτης, με την παρουσία 20 συνεκθετών, μπορεί να χαρακτηριστεί επιτυχημένη.

Σημειώνεται ότι πέραν του εθνικού περιπτέρου, υπήρχαν επιπλέον ανεξάρτητες συμμετοχές ελληνικών εταιρειών, σε εξίσου κεντρικά σημεία, συγκεντρώνοντας ομοίως υψηλή επισκεψιμότητα. Το ελληνικό περίπτερο, προβάλλοντας τον λογότυπο "Visit Greece" και αναδεικνύοντας άριστα τους ελληνικούς προορισμούς και τις υπηρεσίες που προσφέρουν οι ελληνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον χώρο του τουρισμού, καθώς και λόγω της θέσης του, της άρτιας οργάνωσής του από τον ΕΟΤ και του καλαίσθητου σχεδιασμού του, προσέλκυσε υψηλό αριθμό ενδιαφερόμενων επαγγελματιών και ιδιωτών επισκεπτών της έκθεσης, ενώ κατά την πενθήμερη διάρκεια της έκθεσης οι εκπρόσωποι του ΕΟΤ πραγματοποίησαν σύνολο επιτυχημένων στοχευμένων συναντήσεων για την προώθηση της χώρας μας και την επέκταση του τουριστικού δικτύου της στην εδώ αγορά, μεριμνώντας παράλληλα για καθορισμό εξατομικευμένων συναντήσεων για τους εκπροσώπους τόσο των ελληνικών εταιρειών, όσο και των θεσμικών φορέων (Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας και Κρήτης). Οι ελληνικές εταιρείες προέβαλαν τις υπηρεσίες τους στους επαγγελματίες και ιδιώτες επισκέπτες της έκθεσης, ανανέωσαν τις επαφές τους με το πελατολόγιο τους και διερεύνησαν τις προοπτικές για ενίσχυση υφιστάμενων και ανάπτυξη νέων συνεργασιών στις αγορές της Ιβηρικής και των χωρών Λατινικής Αμερικής.

Η επισκεψιμότητα των ελληνικών συμμετοχών υπήρξε αυξημένη, τόσο από Ισπανούς όσο

και από διεθνείς επισκέπτες, οι οποίοι αποκόμισαν εν γένει θετικές εντυπώσεις, σύμφωνα με όσα σημείωσαν οι Έλληνες εκθέτες, οι οποίοι δήλωσαν ικανοποιημένοι από τα αποτελέσματα της συμμετοχής και των επαφών τους, παρά τις κάποιες δυσκολίες που αντιμετώπισε φέτος η διοργάνωση της ελληνικής συμμετοχής. Από τις συνομιλίες μαζί τους, φάνηκε πως θεωρούν την ισπανική αγορά ιδιαίτερα ελκυστική, όπως και την έκθεση FITUR, καθώς πρόκειται για έκθεση με υπολογίσιμο μέγεθος και διεθνή – περιφερειακό χαρακτήρα, στην οποία οι περισσότεροι εξ αυτών μετέχουν σταθερά κάθε χρόνο.

Το Γραφείο ΟΕΥ στάθηκε αρωγός στην ελληνική συμμετοχή, παρέχοντας πληροφόρηση και κατευθύνσεις στις συμμετέχουσες επιχειρήσεις και φορείς, δίδοντάς τους εικόνα για την ισπανική τουριστική αγορά και τις διμερείς τουριστικές ροές Ελλάδας-Ισπανίας, επικαιροποιώντας στοιχεία κλαδικής έρευνας. Την Έκθεση και όλα τα περίπτερα των Ελλήνων εκθετών επισκέφθηκαν ο Επικεφαλής του Γραφείου ΟΕΥ μαζί με την Γραμματέα ΟΕΥ Γ' και Οικονόμου. Υπήρξε ανταλλαγή συγκεκριμένων απόψεων με τους υπευθύνους των επιχειρήσεων για στοχευμένες ευκαιρίες που παρουσιάζει η αγορά της Ισπανίας και των ισπανόφωνων χωρών και τρόπους με τους οποίους μπορεί να υποστηριχθεί η ενίσχυση νέων επιχειρηματικών συνεργασιών και την διοργάνωση συγκεκριμένων προωθητικών

δράσεων απευθυνόμενων στην ισπανική αγορά.

Ενδοκυβερνητική συμφωνία για μείωση εργάσιμων ωρών εβδομαδιαίως στις 37,5

Σύμφωνα με εδώ οικονομικές πηγές, έπειτα από αρκετές εβδομάδες αντιπαραθέσεων εντός του κυβερνητικού συνασπισμού, η ισπανική Κυβέρνηση κατέληξε σε συμφωνία αναφορικά με τον τρόπο νομοθετικής έγκρισης της υπό υιοθέτηση μείωσης της διάρκειας της εργάσιμης εβδομάδας από τις 40 στις 37,5 ώρες που προωθεί εδώ και αρκετό καιρό το Υπουργείο Εργασίας. Με βάση τον συμβιβασμό που επετεύχθη μεταξύ του εν λόγω Υπουργείου και του συναρμόδιου Υπουργείου Οικονομίας, Εμπορίου και Επιχειρηματικότητας στο πλαίσιο της κυβερνητικής Επιτροπής Οικονομικών Υποθέσεων, η μείωση του ωραρίου αναμένεται να εγκριθεί την προσεχή εβδομάδα με κατεπείγουσα διαδικασία από το υπουργικό συμβούλιο. Συγκεκριμένα, το μέτρο αναμένεται να φθάσει στο υπουργικό συμβούλιο, με ενσωματωμένους τους όρους που έχουν συμφωνηθεί με τα συνδικάτα, όπου πρόκειται να εγκριθεί χωρίς αλλαγές σε σχέση με το κείμενο που συμφωνήθηκε με τα συνδικάτα. Εν συνεχεία, για την εφαρμογή του μέτρου απαιτείται η ευνοϊκή ψήφος της κοινοβουλευτικής πλειοψηφίας, πράγμα που δεν θεωρείται ιδιαίτερα εύκολο να επιτευχθεί, με βάση τις τρέχουσες κοινοβουλευτικές ισορροπίες.

Το υπουργείο Εργασίας χαιρέτισε το γεγονός ότι η μείωση «θα εγκριθεί από το Υπουργικό Συμβούλιο την ερχόμενη Τρίτη κατεπείγοντως, σε συμμόρφωση με το κείμενο του κοινωνικού διαλόγου, όπως είχε προτείνει εξ αρχής η αρμόδια Υπουργός και 2η Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης Yolanda Díaz», προσθέτοντας ότι «η μείωση της εργάσιμης ημέρας είναι ένα από τα κύρια μέτρα που το κόμμα Sumar -του οποίου ηγείται η Υπουργός- πάλεψε να εντάξει στο κυβερνητικό πρόγραμμα με τη δέσμευση ότι θα εγκριθεί το 2025». Από την πλευρά του, το Υπουργείο Οικονομίας επισήμανε ότι η συμφωνία που επήλθε σε επίπεδο αρμόδιας κυβερνητικής Επιτροπής «επιβεβαιώνει την δέσμευση και την προθυμία ολόκληρης της Κυβέρνησης να υιοθετήσει την μείωση της εργάσιμης ημέρας», προσθέτοντας ότι «η Κυβέρνηση γνωρίζει πως κατά την διάρκεια της κοινοβουλευτικής διαδικασίας το κείμενο ενδέχεται να υποστεί τροποποιήσεις ώστε να συμπεριληφθούν οι συνεισφορές των κοινοβουλευτικών ομάδων, να ληφθεί υπόψη η κοινοβουλευτική πραγματικότητα και η πραγματικότητα των επιχειρήσεων και ιδιαίτερα των μικρομεσαίων, καθιστώντας σκόπιμο να εξεταστούν μέτρα ευελιξίας και υποστήριξης ώστε η μείωση του ωραρίου να γίνει αποτελεσματική πραγματικότητα το συντομότερο δυνατόν». Το Υπουργείο Οικονομίας προσέθεσε ότι «είναι σημαντικό να εμβαθύνουμε στον πραγματικό αντίκτυπο της μείωσης της εργάσιμης εβδομάδας στις μικρές επιχειρήσεις, μεγιστοποιώντας τις εγγυήσεις ώστε η μείωση των ωρών εργασίας να είναι βιώσιμη μακροπρόθεσμα».

Αύξηση του διεπαγγελματικού κατώτατου μισθού στην Ισπανία

Στις 29/1, ισπανική Κυβέρνηση ανακοίνωσε συμφωνία με τα εργατικά συνδικάτα για νέα αύξηση του διεπαγγελματικού κατώτατου μισθού στην Ισπανία για το 2025 κατά 4,4%, στα 1.184 ευρώ μηνιαίως (μεικτά), έναντι 1.134 ευρώ το 2024. Εν λόγω απόφαση ελήφθη κατόπιν ολοκλήρωσης της τελευταίας συνάντησης διαπραγμάτευσης με τους κοινωνικούς εταίρους. Ο νέος κατώτατος μισθός αναμένεται να εφαρμοσθεί αναδρομικά από την 1η Ιανουαρίου 2025, μόλις ληφθεί η σχετική έγκριση από το Υπουργικό Συμβούλιο, οποίο αναμένεται να πραγματοποιηθεί στις 11 Φεβρουαρίου. Στόχος του Υπουργείου Εργασίας ήταν η εξίσωση του διεπαγγελματικού κατώτατου μισθού με το 60% του μέσου μισθού στην Ισπανία. Επισημαίνεται ότι στην Ισπανία καταβάλλονται 14 μηνιαίοι μισθοί, οι οποίοι φέτος θα εμφανιστούν αυξημένοι κατά 50 ευρώ το μήνα, ήτοι κατά 700 ευρώ σε ετήσια βάση, επηρεάζοντας θετικά το εισόδημα περίπου 2,5 εκατ. εργαζομένων.

Παρά το γεγονός ότι ο διεπαγγελματικός κατώτατος μισθός έχει αυξηθεί κατά 60,91% από το 2018, οπότε άγγιζε τα 735,9 ευρώ, δεν είναι ακόμα σαφές αν αυτός ο νέος κατώτατος μισθός θα είναι αφορολόγητος στη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, όπως συνέβαινε μέχρι τώρα, καθώς το Υπουργείο Οικονομικών έχει αρνηθεί να τοποθετηθεί σχετικά. Πρόκειται για θεμελιώδη προϋπόθεση για την Γενική Ένωση Εργαζομένων (UGT), οποία είχε δηλώσει την πρόθεση απόσυρσης

της από τη συμφωνία με την Κυβέρνηση εάν αυτό δεν συμβεί. Επισημαίνεται, επιπλέον, ότι συμφωνία για την αύξηση του κατώτατου μισθού έκλεισε χωρίς την έγκριση των εργοδοτικών οργανώσεων CEOE (η μεγάλη επιχειρηματική ένωση της Ισπανίας) και Cergyme (για τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις), που πρότειναν αύξηση του κατώτατου μισθού μόλις 3%, με την Κυβέρνηση να αρνείται την ικανοποίηση αιτημάτων που φέρουν εν λόγω οργανώσεις συχνά ενόψει των διαπραγματεύσεων.

Παράλληλα με την ως άνω ανακοίνωση, η 2^η Αντιπρόεδρος της Κυβέρνησης και Υπουργός Εργασίας, κ. Yolanda Díaz σημείωσε ότι στο πλαίσιο της συμφωνίας αποφασίστηκε η σύγκληση, εντός δύο μηνών, νέας συνάντησης κοινωνικού διαλόγου για την αξιολόγηση διάφορων ζητημάτων, όπως η μεταφορά της ευρωπαϊκής Οδηγίας 2022/2041 για τους κατώτατους μισθούς, η εκκίνηση εκστρατειών από την Επιθεώρηση Εργασίας για την διασφάλιση της τήρησης του κατώτατου μισθού στους πιο ευάλωτους τομείς, και ο καθορισμός μέτρων για τη βελτίωση της εφαρμογής του.

Οικονομική ανάπτυξη Ισπανίας 2024, επικαιροποιημένα στοιχεία

Σύμφωνα με στοιχεία που δημοσίευσε στις 29/01 το ισπανικό Εθνικό Ινστιτούτο Στατιστικής (INE), ο ρυθμός ανάπτυξης της ισπανικής οικονομίας το 2024 ανήλθε σε 3,2%, έναντι 2,7% που καταγράφηκε κατά το προηγούμενο έτος. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η κατανάλωση των νοικοκυριών

ανακάμπτει καθώς ο πληθωρισμός έχει μειωθεί, οι μισθοί έχουν αυξηθεί κατά περίπου 5% κατά μέσο όρο και έχουν διατηρηθεί σημαντικές δημόσιες ενισχύσεις. Σημαντικό ρόλο κατά το προηγούμενο έτος διαδραμάτισε επίσης η επικαιροποίηση των συντάξεων στο 8,5%, γεγονός που συνετέλεσε περαιτέρω στην αύξηση των αποταμιεύσεων.

Οικονομικοί αναλυτές υποστηρίζουν ότι οι τρεις βασικοί παράγοντες που συνετέλεσαν στην ανάπτυξη ισπανικής οικονομίας κατά το 2024 είναι αρχικά ο τουρισμός, αγγίζοντας αριθμούς ρεκόρ, εν συνεχεία η έντονη άφιξη μεταναστών, η οποία αντιστάθμισε τη μείωση του γηγενούς πληθυσμού λόγω της γήρανσης, καλύπτοντας τις ανάγκες των κενών θέσεων και τέλος, η δημόσια κατανάλωση, η οποία συνέχισε να αυξάνεται, ιδίως στις Αυτόνομες Κοινότητες, υποστηριζόμενη από την στήριξη των δημόσιων εσόδων, λόγω του πληθωρισμού. Ειδικότερα ως προς την άφιξη των μεταναστών, σημειώνεται ότι σύμφωνα με την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, από τις 468.100 θέσεις εργασίας που δημιουργήθηκαν πέρυσι, μόνο 59.000 καταλήφθηκαν από εργαζομένους που είχαν μόνον την ισπανική υπηκοότητα. Σύμφωνα με στοιχεία του INE, το 88% των θέσεων εργασίας που δημιουργούνται, καλύπτονται από αλλοδαπούς εργαζόμενους ή από εργαζόμενους με διπλή υπηκοότητα. Αντιθέτως, η παραγωγικότητα δεν καταγράφει αντίστοιχα θετικές επιδόσεις, αν και εν τέλει αυξάνεται μετά από αρκετά χρόνια

στασιμότητας. Σε αυτό συμβάλλει, μεταξύ άλλων, η υστέρηση της προόδου των ιδιωτικών επενδύσεων, παρά την στήριξη μέσω ευρωπαϊκών κονδυλίων και παρά το γεγονός ότι οι ισπανικές επιχειρήσεις παρουσιάζουν σε γενικές γραμμές υγιείς ισολογισμούς.

Όμιλος Repsol επιβεβαιώνει επένδυση ύψους 800 εκατ. ευρώ στην Καταλονία

Όπως ανέφεραν εδώ οικονομικές πηγές, το διοικητικό συμβούλιο του μεγάλου ισπανικού πολυεθνικού πετρελαϊκού / ενεργειακού Ομίλου Repsol ανακοίνωσε ότι ενέκρινε την πραγματοποίηση επένδυσης ύψους 800 εκατ. ευρώ για την κατασκευή μονάδας επεξεργασίας απορριμμάτων στο βιομηχανικό της συγκρότημα στην περιοχή της Ταρραγόνα, στην Αυτόνομη Κοινότητα της Καταλονίας. Σύμφωνα με την Repsol, το έργο που φέρει την επωνυμία Ecorplanta, αντιπροσωπεύει μια «ιστορική επένδυση» και περιλαμβάνει την εφαρμογή ενός πρωτοποριακού για τα ευρωπαϊκά δεδομένα συστήματος για την μετατροπή των αστικών απορριμμάτων σε ανανεώσιμα καύσιμα και «κυκλικά» ενεργειακά προϊόντα. Κατά την Repsol, η επένδυση αντιπροσωπεύει «μια βιώσιμη λύση για την μείωση των εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις μεταφορές, προάγοντας παράλληλα την κυκλική οικονομία».

Οι ως άνω πηγές σημειώνουν ότι η ανάπτυξη της επένδυσης Ecorplanta περιλαμβανόταν στον προγραμματισμό της Repsol εδώ και

αρκετό καιρό, ωστόσο η διοίκηση του Ομίλου είχε ειδοποιήσει ότι «πάγωσε» την υλοποίηση του έργου έως ότου λάβει εγγυήσεις ότι δεν πρόκειται να εφαρμοστεί πρόσθετη φορολόγηση των ενεργειακών εταιρειών. Η εν λόγω μονάδα πρόκειται να αποτελέσει το πρώτο εργοστάσιο στην Ευρώπη που θα παράγει ανανεώσιμη μεθανόλη από απόβλητα, ενώ το εν λόγω project έχει επιλεγεί προκειμένου να λάβει ευρωπαϊκά κονδύλια από το Ταμείο Καινοτομίας, δια του οποίου η Κυβέρνηση στοχεύει να στηρίξει χρηματοδοτικά και τις μεγάλες ενεργειακές εταιρείες. Η μονάδα επεξεργασίας απορριμμάτων στην Ταρραγόνα έχει προγραμματιστεί να τεθεί σε λειτουργία το 2029, δημιουργώντας 340 άμεσες, έμμεσες και επαγόμενες θέσεις εργασίας, με εκτιμώμενο αντίκτυπο κατά τη φάση κατασκευής περίπου 2.800 νέων θέσεων εργασίας. Σημειώνεται ότι η Ταρραγόνα συνιστά κύριο κέντρο εργασίας της Repsol στην Ισπανία όσον αφορά τον όγκο του προσωπικού, απασχολώντας σήμερα 1.400 άμεσους υπαλλήλους, καθώς και ακόμη 1.400 που εργάζονται σε υπεργολαβικές εταιρείες. Η μονάδα επεξεργασίας αποβλήτων θα έχει την δυνατότητα να επεξεργάζεται έως και 400.000 τόνους αστικών στερεών αποβλήτων ετησίως και να τα μετατρέψει σε 240.000 τόνους ανανεώσιμων καυσίμων και κυκλικών προϊόντων.

Υπενθυμίζεται ότι, στο πλαίσιο της ενδοκυβερνητικής διαμάχης από το τέλος του περασμένου έτους αναφορικά με

μονιμοποίηση του φόρου με συντελεστή 1,2% επί των πωλήσεων και των υπηρεσιών που παρέχονται σε εταιρείες ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου και πετρελαίου που είχε θεσπιστεί στο ξεκίνημα της ενεργειακής κρίσης, ορισμένες μεγάλες επηρεαζόμενες ενεργειακές εταιρείες, κυρίως η Moene (πρώην Cepsa) και η Repsol, είχαν εκφράσει δημόσια τις αντιρρήσεις τους με μία τέτοια μονιμοποίηση, απειλώντας μάλιστα να μεταφέρουν σχεδιαζόμενα επενδυτικά έργα σε γειτονικές χώρες.

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΕΥ ΠΡΕΣΒΕΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΣΤΗ ΜΑΔΡΙΤΗ

1. Σε περίπτωση αναδημοσίευσης, παρακαλείστε όπως αναφέρεται η πηγή.
2. Εφ' όσον δεν επιθυμείτε πλέον να λαμβάνετε τα Ενημερωτικά Δελτία του Γραφείου ΟΕΥ Μαδρίτης, παρακαλείστε όπως αποστείλετε σχετικό μήνυμα στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο μας (ecocom-madrid@mfa.gr).
3. Τα δεδομένα προσωπικού χαρακτήρα που συλλέγονται από το Υπουργείο Εξωτερικών, παρέχονται από τα υποκείμενα αυτών εκούσιως και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά για παροχή ενημέρωσής τους ή για στατιστικούς σκοπούς. Η διαχείριση και προστασία των προσωπικών δεδομένων υπόκειται στα οριζόμενα στο εθνικό, κοινοτικό και διεθνές δίκαιο, σχετικά με την προστασία του ατόμου από την επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, όπως εκάστοτε ισχύει (Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την προστασία προσωπικών δεδομένων από το Υπουργείο Εξωτερικών: βλ. <http://www.agora.mfa.gr/prostasia-prosopikon-dedomenon>).
4. Οι πληροφορίες που περιλαμβάνονται στο παρόν Ενημερωτικό Δελτίο προέρχονται τόσο από επίσημες πηγές (Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, Κεντρική Τράπεζα, ιστοσελίδες Υπουργείων και δημοσίων φορέων κ.α.), όσο και από ειδήσεις σε έντυπα και άλλα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Το Γραφείο ΟΕΥ Μαδρίτης τηρεί επιφύλαξη ως προς τις ειδησεογραφικές πηγές, για τις οποίες δεν εγγυάται την ακρίβειά τους.